

לקריאת הגרסה האנגלית המלאה: 10.1787/9789264307995-en

סקירה גלובלית בנושא מימון עבור פיתוח בר-קיימא הגיע הזמן להתמודד עם האתגר

תקציר בעברית

היעדים לפיתוח בר קיימא ואג'נדה 2030 הגדירו מחדש את שאיפות העולם: יצירת עולם טוב יותר לכולם הוא אחריות קולקטיבית. ככל שחולף הזמן, גוברת דחיפותה של האג'נדה - אתגרים דוגמת עוני קיצוני ושינויי אקלים ניתנים לפתרון רק באמצעות תגובה גלובלית קולקטיבית.

האג'נדה לפעולה שעליה הוחלט באדיס אבבה (Addis Ababa Action Agenda - AAAA) מספקת את המסגרת למימון השאיפות הקולקטיביות הללו. האג'נדה קוראת לקשת רחבה של שחקנים - ממשלות, עסקים, קרנות ויחידים - לגייס משאבים פיננסיים נוספים, באופן מתואם יותר, מתוך שאיפה להשיג צמיחה כלכלית שתשפר את רווחת האדם ותשמר את הסביבה, במיוחד במדינות המתפתחות.

ואולם, מקץ שלוש שנים אחרי החתימה על AAAA ב-2015, לא התגשמה העלייה החדה שהובטחה בכספים הזמינים לאותן להשגת היעדים לפיתוח בר-קיימא. הכנסות הממשלה, שהינן עמוד התווך העיקרי למימון הפיתוח בסך 4.3 טריליון דולר, נותרו בממוצע, במדינות בעלות הכנסות נמוכות, מתחת ל-15% מסך התמ"ג שלרוב נחשב נחוץ לתפקוד אפקטיבי של המדינה.

באופן מדאיג, נרשמה ירידה בהיצע הכולל של משאבים חיצוניים למדינות מתפתחות. בפרט, נרשמה ירידה חדה בהשקעה הפרטית - השקעת החוץ הישירה (FDI) ירדה ב-30% בתקופה 2016 - 2017 לרמה של 750 מיליארד דולר - ומימון פרויקטים פחת ב-30% מדאיגים ברבעון הראשון של 2018 לבדו. זרמים פיננסיים חשובים אחרים שמרו על יציבות, אך נותרים קטנים בהשוואה: תשלומי המהגרים הגיעו לרמת שיא של 466 מיליארד דולר בשנת 2017; סיוע הפיתוח הרשמי שמר ב-2017 על יציבות ברמה של 146.6 מיליארד דולר, למרות הלחצים הפיסקליים הקיימים במדינות הספקיות; פילנתרופיה תרמה בממוצע 7.9 מיליארד דולר בשנה בתקופה 2013 - 2015. ובאשר למימון חדשני, הוא עדיין מסביר חלק מינורי ממאמצי הספקים הרשמיים, אך הוא גדל.

ירידה במימון פיתוח בר-קיימא אינה מהווה רק סיכון למדינות המתפתחות. היא איום גלובלי, שכן לכישלון להשיג שגשוג גלובלי בר-קיימא בדרכי שלום יהיו השלכות על כולם.

לפיכך, מהדורה ראשונה זו של הסקירה הגלובלית בנושא מימון עבור פיתוח בר-קיימא קוראת לפעולה דחופה ואמיצה להטמעת AAAA ולמימוש ההבטחה של אג'נדה 2030 בבית ובחו"ל. לא יהיה די בניסיון לגייס כמות גדולה יותר של משאבים פיננסיים עבור מדינות מתפתחות; יש לשפר את האיכות, או את טביעת הרגל של הפיתוח בר-קיימא, של כל המימון.

הסקירה הגלובלית מזהה שלושה תחומים שנדרשת בהם רפורמה. ראשית, במדידה: נחוצים לנו אינדיקטורים וכלים טובים יותר כדי להעריך את נפח הזרמים הפיננסיים, אך גם את מידת התאמתם ליעדי הפיתוח בר-קיימא. המדידה צריכה להתפשט מעבר לסיוע לכל הזרמים מכל השחקנים, ולמעקב אחר זרמים לעבר יעדי פיתוח בר-קיימא ופיתוח ספציפיים. לדוגמה, אי אפשר למדוד באותו אופן דולר שהושקע בפעילויות מזהמות ודולר שהושקע באנרגיה נקייה. על מנת להבין את טביעת הרגל בפועל של משאבים ואת התמורות והסינרגיות, יש לפתח תרבות של הערכה והשפעה. לפיכך, כצעד ראשון לטיפול בפערים הללו, הדוח קורא ליוזמת שקיפות חדשה.

שנית, נחוצות רפורמות מדיניות כדי להזיז את הטריילונים, כלומר ליצור תמריצים לכך שחלק גדול יותר מסך המימון הזמין יושקע בפיתוח בר-קיימא. תמריצים אלה כוללים תמיכה ביכולתן של המדינות המתפתחות להפיק את המקסימום מאפשרויות המימון; הנחיית ספקי הכספים לעמוד בסטנדרטים גבוהים, ומניעת פעולות מזיקות כגון העלמת מסים

והימנעות מתשלום מסים; וכן עידוד קוהרנטיות רבה יותר במדיניות לפיתוח בר-קיימא במדינות של הספקים - לדוגמה, באמצעות משטרי מס ומסגרות השקעה, ומאמצים להפחית את עלות העברות התשלומים.

שלישית, כדי לחבר טוב יותר בין ההיצע ובין הביקוש למימון פיתוח בר-קיימא, עלינו לשפר את התיאום בין פעולותיהם של השחקנים השונים. בפרט, יש ליצור קישור טוב יותר בין אסטרטגיות לפיתוח המדינה ובין המימון הזמין. קיימים כבר מספר כלי אבחון וקווים מנחים שעוזרים בתכנון אסטרטגיות כאלה ובזיהוי משאבים תואמים, אך התיאום במדינות עודנו מועט. הסקירה הגלובלית מבקשת לעודד את התורמים לספק תמיכה קוהרנטית נוספת למדינות תוך פיתוח מסגרות המימון הלאומי המשולבות שנדרשו ב-AAAA.

אג'נדת השינוי השאפתנית המפורטת במהדורת פתיחה זו של הסקירה הגלובלית שמה לה למטרה לתמוך במאמצים ליישום אג'נדה 2030 וה-AAAA שמוביל האו"ם. הדוח מטיל על ספקי שיתוף פעולה בפיתוח של OECD את האחריות להשתמש בכל המנופים הזמינים כדי לתמוך בחזונות ובבחירות של המדינות השותפות בנושא הפיתוח בר-קיימא שלהן. הדוח ממליץ על פעולות קונקרטיות, מזהה תחומים לדיאלוג נוסף בנושא מדיניות ומצביע על פערי הידע שהמהדורות הבאות ינסו למלא.

© OECD

תקציר זה אינו מהווה תרגום רשמי של ה-OECD.

שעתוק תקציר זה מותר בכפוף לאזכור זכות היוצרים של ה-OECD וכותרת הפרסום המקורי.

Read the complete English version on OECD iLibrary!

© OECD (2018), *Global Outlook on Financing for Sustainable Development 2019: Time to Face the Challenge*, OECD Publishing.

doi: 10.1787/9789264307995-en